

บทที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองเป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2535
วิทยาลัยพยาบาลรามคำแหง จำนวน 60 คน

2. การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง เลือกจากกลุ่มตัวอย่างที่ผ่านการศึกษาวิชาการพยาบาล
อายุรศาสตร์มาแล้ว สำหรับวิธีการสุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย
โดยดำเนินการดังนี้

2.1 เขียนรายชื่อนักศึกษาพยาบาลทั้งหมดลงในฉลาก

2.2 จับฉลาก รายชื่อคนที่ 1 อยู่ในกลุ่มทดลอง รายชื่อคนที่ 2 อยู่ในกลุ่มควบคุม
รายชื่อคนที่ 3 อยู่ในกลุ่มทดลอง เป็นเด้งนี้เรื่อยไปจนครบกลุ่มละ 30 คน

3. การออกแบบการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการโดยใช้วิธีการวิจัยเชิงทดลอง โดยทดสอบการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
ก่อนและหลังการทดลอง ดังแสดงในงานดังนี้

R	O ₁	X	O ₂	O ₃
R	O ₁		O ₂	O ₃

Pre test- Post test control group design

R การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

O₁ ทดสอบก่อนการทดลอง

O₂ ทดสอบหลังการทดลอง

O₃ ทดสอบในระยะติดตามผล

X การฝึกโดยใช้แบบฝึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบ่งเป็น 3 ส่วนดังนี้

4.1 เครื่องใช้ ได้แก่ เครื่องเล่นวิดีโอ และ เทปวิดีโอด้วยกับโรคและภัย
พยาบาลอายุรศาสตร์ เครื่องฉายสไลด์ และ สไลด์แสดงภาพประกอบสถานการณ์อยู่ด้าน
อายุรศาสตร์

- 4.2 แบบฝึกการคิดอย่างมีวิจารณญาณเนื้อหาการพยาบาลอายุรศาสตร์
 4.3 แบบทดสอบการคิดอย่างมีวิจารณญาณเนื้อหาการพยาบาลอายุรศาสตร์ ที่

ผู้วิจัยสร้างขึ้น

**คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย**

1. แบบทดสอบการคิดอย่างมีวิจารณญาณเนื้อหาการพยาบาลอายุรศาสตร์

1.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เป็นแบบทดสอบปรนัย 56 ข้อ ซึ่งมีลักษณะและเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ เชิงอนุมาน (deductions) การอุปมาณ (inductions) การสังเกต (observations) การแปลความหมาย (meaning) การพิจารณาความน่าเชื่อถือของข้อมูล (credibility) การตั้งสมมติฐาน (assumptions) การตัดสินคุณค่า (value judgment) และ กลวิธีการแก้ปัญหา (tactics and strategies) และ ในคำถามข้อหนึ่งอาจต้องใช้ความสามารถอย่างร่วมกัน เช่นความสามารถในการสังเกต กับการพิจารณาความน่าเชื่อถือ ลักษณะคำถามแต่ละข้อ จะมีข้อความที่เป็นประโยชน์คำถาม มีตัวเลือก และ ห้ายข้อคำถามจะให้ผู้ตอบแบบทดสอบออกเหตุผลลัพธ์โดยสรุปว่าเหตุใดจึงเลือกตัวเลือกข้อนั้น

เกณฑ์การตรวจให้คะแนน

ตอบตัวเลือกถูกและเหตุผลถูก ให้ 1 คะแนน

ตอบตัวเลือกถูกและเหตุผลผิด ให้ 0 คะแนน

ตอบตัวเลือกผิดและเหตุผลถูก ให้ 0 คะแนน

ตอบตัวเลือกผิดและเหตุผลผิด ให้ 0 คะแนน

ไม่ตอบ ให้ 0 คะแนน

1.2 วิธีการสร้างเครื่องมือ

วิธีสร้างแบบทดสอบการคิดอย่างมีวิจารณญาณเนื้อหาการพยาบาลอายุรศาสตร์

1.2.1 ศึกษาตำราและเอกสารการวิจัยที่เกี่ยวกับ การสร้างแบบทดสอบการคิดวิจารณญาณในเนื้อหาวิชาเฉพาะ ลักษณะการเขียนข้อคำถาม การสร้างตัวเลือก การให้คะแนน

1.2.2. ศึกษาตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาลอายุรศาสตร์ หลักสูตรและหัวข้อการสอน รายละเอียดเนื้อหาสาระของระบบต่างๆ ในร่างกาย วัตถุประสงค์รายวิชา

1.2.3. สร้างแบบทดสอบการคิดอย่างมีวิจารณญาณเนื้อหาการพยาบาลอายุรศาสตร์โดย

สร้างเป็นแบบปั้นย์ 4 ตัวเลือก กำหนดจุดมุ่งหมายในการทดสอบดังนี้

เพื่อวัดความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณด้านการใช้เหตุผลเชิงอนุมานอุปมาณ การพิจารณาความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่มาจากการสังเกต การแปลความ การกำหนดข้อสมมุติฐาน การตัดสินคุณค่า และเทคนิควิธีแก้ปัญหา

1.2.4 สร้างตารางกำหนดน้ำหนักเนื้อหา เพื่อให้แบบทดสอบครอบคลุมเนื้อหาทั้ง 8 ด้าน ดังนี้

เนื้อหา	อนุมาน	อุปมาณ	สังเกต	พิจารณา ความ น่าเชื่อ	การ แปล ความ	การตั้ง สมมติ ฐาน	ตัดสิน คุณค่า	กลวิธี การแก้ ปัญหา	%
ปัจจัยนักเรียน	-	-	-	-	-	1	1	-	3.6
ระบบห้ายใจ	1	-	-	-	1	-	3	1	13
ระบบไฟล์เวียนและ	2	5	2	2	2	1	3	2	34
ผู้ป่วยหนัก									
ระบบทางเดินอาหาร	3	2	-	-	1	1	-	2	16
ระบบทางเดินปัสสาวะ	1	-	1	-	1	1	-	2	13
ระบบประสาท	-	-	-	-	-	1	-	1	4
ระบบต่อมือรือก	-	-	-	-	-	1	-	-	1.8
ระบบหัวใจและปอด	-	-	-	1	1	-	-	-	3.6
ระบบผิวหนัง	1	-	1	-	1	1	-	-	7.6
โรคเขตร้อน	-	1	-	1	1	1	1	-	9
รวม	8	8	4	4	8	8	8	8	100

1.2.5 ดำเนินการสร้างแบบทดสอบตามตารางกำหนดน้ำหนักเนื้อหา

1.2.6 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ทางด้านการพยาบาลอายุรศาสตร์ จำนวน 4 ท่าน และ ผู้ทรงคุณวุฒิทางปรัชญาและการคิด จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และรับข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบตามคำแนะนำ

1.2.7.นำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ ๔ ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง และผ่านการเรียนวิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์มาแล้ว เนื้อหาคุณภาพเครื่องมือ

ต่อไป ดังรายละเอียดข้อ 1.3

1.3 การประเมินคุณภาพเครื่องมือ

วิธีการประเมินคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยทำดังนี้

1.3.1 แบ่งแบบทดสอบปรนัยฉบับทดลองให้ออกเป็น 2 ชุด ชุดละ 50 ข้อ นำไปทดลองใช้กับนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพ จำนวน 45 คน โดยแบ่งนักศึกษาออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ทดสอบชุดที่ 1 และทดสอบชุดที่ 2 และกลุ่มที่ 2 ทดสอบชุดที่ 2 และทดสอบชุดที่ 1

1.3.2 นำผลการทดสอบมาวิเคราะห์รายข้อ (Item analysis) เพื่อหาค่าระดับความยาก โดยใช้สูตรหาค่าร้อยละของผู้ที่ตอบถูกจากจำนวนผู้เข้าตอบทั้งหมด และหาค่าอำนาจจำแนก โดยใช้ค่าสหลัมพันธ์แบบพอยท์บิซิเรียล (Point Biserial) (Ferguson 1989 : 459-460) และคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายระหว่าง .20 - .80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ผู้วิจัยคัดข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกตามที่ต้องการได้ 30 ข้อ

1.3.3 ปรับข้อคำถามและตัวเลือกใหม่ แบ่งแบบทดสอบปรนัยฉบับทดลองออกเป็น 2 ชุด ชุดละ 50 ข้อ นำไปทดลองใช้กับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพ อีก 40 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเดิม โดยแบ่งนักศึกษาออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ทดสอบชุดที่ 1 และทดสอบชุดที่ 2 กลุ่มที่ 2 ทดสอบชุดที่ 2 และทดสอบชุดที่ 1

1.3.4 นำผลการทดสอบมาวิเคราะห์รายข้อ (Item analysis) เพื่อหาค่าระดับความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนก และคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายระหว่าง .20 - .80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป คัดข้อสอบได้รวมทั้งสิ้น 56 ข้อ

1.3.5 เรียงแบบทดสอบฉบับสมบูรณ์ตามตารางวิเคราะห์เนื้อหาทั้งหมด 56 ข้อ นำข้อสอบฉบับสมบูรณ์ ไปทดลองใช้กับนักศึกษา ชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยกองทัพบก จำนวน 49 คน เพื่อจับเวลาที่นักศึกษาใช้ในการทำแบบทดสอบ เพื่อนำมาเป็นเกณฑ์ในการให้เวลา กับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยและนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาความล้มเหลวรายด้านกับคะแนนรวมทั้งฉบับ โดยใช้ สูตรของคูเดอร์ - ริชาร์ดสัน 20 (KR 20)

1.3.6 นำแบบทดสอบการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มาหาความเที่ยงแบบทดสอบช้ำ (Test - Retest) ใช้เวลาทดสอบห่างกัน 2 สัปดาห์ ชุมพร ยงกิติกุล (2532) ระยะเวลาในการหาความเที่ยงของแบบทดสอบช้ำยังไม่แน่นอนว่าควรใช้เวลาในการทดสอบครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ห่างกันนานเท่าใด แต่โดยทั่วไปมากใช้เวลาห่างกัน 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยนำแบบทดสอบการคิดอย่างมีวิจารณญาณชุดเดิม ไปทดลองใช้กับนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบกกลุ่มเดิม และนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงแบบทดสอบช้ำ (Test - Retest) โดยใช้

สตรสหลัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation) (Ferguson 19889 : 131) ได้ค่าสหลัมพันธ์ 0.82

1.3.7 นำแบบทดสอบฉบับที่จะใช้จริงไปทดลองใช้กับนักยาลปประจำการติقوายุครรรมพยาบาลสำรวจ จำนวน 74 คน โดยผู้วิจัยนำเกณฑ์ในการคัดเลือกบุคคลที่มีลักษณะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking Dispositions) (Ennis 1989 p. 12) (คุณภาพนักคิด ค.) ไปให้หัวหน้าติคและรองหัวหน้าติค และผู้ร่วมงานอีก 2 คน ที่รู้จักคุณนายกับบุคคลเป้าหมาย รวมทั้งสิ้น 4 คน ตอบแบบประเมินลักษณะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของบุคคลเป้าหมาย ซึ่งเกณฑ์ในการประเมินนี้ให้เป็น rating scale ดังนี้ มาก (3 คะแนน) ปานกลาง (2 คะแนน) น้อย (1 คะแนน) และนำค่าคะแนนที่ได้รับจากผู้ประเมิน 4 คน ต่อบุคคลเป้าหมาย 1 คนมาหาค่าคะแนนรวม และทำการคัดเลือกคะแนนของผู้ที่ได้ค่าคะแนนจากแบบประเมินสูงและได้ค่าคะแนนจากแบบประเมินต่ำจากค่าเฉลี่ย (x) มากกลุ่มละ 30 คน

หลังจากแบ่งกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำได้แล้ว นำแบบทดสอบฉบับที่จะใช้จริงไปทดลองใช้กับนักยาลปประจำการกลุ่มเดิม นำค่าคะแนนที่ได้ มาเปรียบเทียบด้วยค่าสถิติ t-test independent จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ระหว่างค่าคะแนนที่ได้จากการประเมินนักยาลปประจำการที่ได้ค่าคะแนนจากแบบประเมินสูง กับ ค่าคะแนนของนักยาลปประจำการที่ได้ค่าคะแนนจากแบบประเมินต่ำ

1.3.6 หากค่าสหลัมพันธ์ระหว่างค่าคะแนนของแบบทดสอบการคิดอย่างมีวิจารณญาณนี้กับการพยาบาลอย่างศาสตร์ฉบับจริงกับค่าคะแนนของ แบบทดสอบสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนวิชาการพยาบาลอย่างศาสตร์ และแบบทดสอบโปรแกรมรีชีล์ฉบับมาตรฐานของ ราเวนซึ่งเป็นแบบทดสอบทางสติปัญญา (Anastasi 2519: 375) ผู้วิจัยเลือกแบบทดสอบฉบับนี้ เพราะเห็นว่า มีความเหมาะสมสมกับนักเรียนไทยตามผลจากการวิจัยของ พจมาน แสงรุ่งโรจน์ (2521) ที่พบว่า แบบทดสอบมาตรฐานสำหรับวัดความสามารถทางสติปัญญาที่ว่าไปที่เป็น แบบสอบถามข้อมูลนิรนาม เสนอภาคที่ดำเนินการสอนได้ง่ายและใช้ได้สะดวก และมีอิทธิพลของวัฒนธรรมมากเกินไปข้องนัยที่สุดและเหมาะสมกับเด็กไทย คือ แบบทดสอบมาตรฐานโปรแกรมรีชีล์ ดังนี้ผู้วิจัยจึงใช้แบบทดสอบนี้เป็นเกณฑ์ในการหาความตรงของแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยนำแบบทดสอบไปทดสอบกับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยพยาบาลราชบุรี จำนวน 32 คน นักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยพยาบาลเซนท์หลโยธ์ จำนวน 30 คน และนำค่าคะแนนที่ได้มาหาความสัมพันธ์โดยใช้สตรสหลัมพันธ์เพียร์สัน ได้ค่าสหลัมพันธ์ระหว่างค่าคะแนนของแบบทดสอบการคิดอย่างมีวิจารณญาณ กับค่าคะแนนของแบบทดสอบโปรแกรมรีชีล์เท่ากับ 0.3 และค่าสหลัมพันธ์ระหว่างค่าคะแนนของแบบทดสอบสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนวิชาการพยาบาลอย่างศาสตร์ กับค่าคะแนนของแบบทดสอบโปรแกรมรีชีล์ เท่ากับ 0.2

1.3.9 นำแบบทดสอบการคิดอย่างมีวิจารณญาณฉบับจริงไปใช้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยพยาบาลสำรวจ จำนวน 61 คน และนำค่าคะแนนมาหาความสัมพันธ์โดยใช้สตรสหลัมพันธ์

เนียร์ลัน กับคณแบบส่วนตัวที่ผลทางการเรียนวิชาชีวสถิติ ได้ค่าสัมพันธ์ 0.52 จากงานวิจัยของ ชัยส่งคราม เครื่องหงส์ 2522 พบว่า คณแบบความสามารถในการคิดเห็นผลเชิงตรรกะศาสตร์ (การอนุมาน อุปมาณ) มีความสัมพันธ์กับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนวิชา วิทยาศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และงานวิจัยของ ปนิตา ศิริกูลวิเชฐ 2523 พบว่า คณแบบความสามารถในการใช้เหตุผลเชิงตรรกะศาสตร์ (การอนุมาน การอุปมาณ) มีความสัมพันธ์ กับคณแบบสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ จากการวิจัย ของ นพดล นันทศิลป์ 2533 พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยสอดแทรกตรรกะศาสตร์มีคณแบบ สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการสอนโดยสอดแทรกตรรกะศาสตร์

แผนภูมิแสดงการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ศึกษาหลักสูตรและหลักการร่างข้อคำถาม
กำหนดขอบข่ายและจุดมุ่งหมายของการวัด

สร้างตารางวิเคราะห์เนื้อหาและ
สร้างข้อสอบตารางและจุดมุ่งหมาย

ผู้ทรงคุณวุฒิทางการแพทย์ฯ 4 ท่าน
ผู้ทรงคุณวุฒิทางปรัชญาและการคิด 3 ท่าน
ตรวจและรับคำแนะนำสำหรับปรับปรุง

ทดลองใช้กับนักศึกษาแพทย์ฯ ปี ๔ วิทยาลัยแพทย์ฯ กรุงเทพ
นำข้อมูลมาวิเคราะห์รายข้อ หาค่าอำนาจจำแนก ค่าความยาก
แล้วคัดข้อสอบ ครั้งที่ 1

ทดลองใช้กับนักศึกษาแพทย์ฯ ปีที่ 4 วิทยาลัยแพทย์ฯ กรุงเทพ
อีกกลุ่มหนึ่ง นำข้อมูลมาวิเคราะห์รายข้อ หาค่าความยากและค่า
อำนาจจำแนก แล้วคัดข้อสอบ ครั้งที่ 2

↓

นำข้อสอบฉบับสมบูรณ์ทดลองใช้กับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก 2 ครั้ง ห่างกัน 2 สัปดาห์เพื่อหาความเที่ยงของแบบสอบถามนี้ ใช้สตรัลส์มัพน์เนียร์สัน Norris 1985:136, Crites 1965 อ้างถึงในประเทืองพินทร์ (2535) กล่าวว่าความสามารถทางการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ประกอบด้วยลักษณะหลายด้าน ทั้งสัมพันธ์และไม่สัมพันธ์กัน การหาค่าความเที่ยงด้วยสูตร KR 20 จะสูงมากเมื่อคะแนนรวมสัมพันธ์กับคะแนนรายข้อ และจะต่ำมากเมื่อคะแนนรวมไม่สัมพันธ์กับคะแนนรายข้อ ดังนั้น การหาค่าความเที่ยงแบบทดสอบนี้ น่าจะเหมาะสมกว่า.

นำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลตำรวจ คัดเลือกโดยใช้เกณฑ์การประเมินลักษณะบุคคลที่มีลักษณะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ จากแนวคิดของ Ennis 1989 p.12 ซึ่งผู้วิจัยทำเป็นแบบประเมินเป็น rating scale ดังนี้ มาก(3 คะแนน) ปานกลาง(2 คะแนน) น้อย(1 คะแนน) หากคะแนนรวมจากแบบประเมินของบุคคลเป้าหมาย 1 คนต่อผู้ประเมิน 4 คน แบ่งผู้ที่ได้คะแนนสูงและต่ำคิดจากค่าเฉลี่ยจากที่ถูกประเมินทั้งหมด ออกเป็นกลุ่มละ 30 คน แล้วนำคะแนนมาหาความแตกต่างด้วยการทดสอบค่า t (t-test independent)

ศูนย์วิจัยการรักษา
นำแบบทดสอบไปใช้กับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยพยาบาลเซนต์หลุยส์และวิทยาลัยพยาบาลสรยุบหิรี เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างแบบทดสอบการคิดอย่างมีวิจารณญาณ แบบทดสอบล้มถูกคิดผลทางการเรียนวิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์ และแบบทดสอบโปรเกรสซีฟ แมทรีซิล

นำแบบทดสอบฉบับจริงไปใช้กับนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ แล้วนำคะแนนจากแบบทดสอบการคิดอย่างมีวิจารณญาณมาหาความสัมพันธ์ระหว่างแบบทดสอบล้มถูกคิดผลทางการเรียนวิชาชีวสัตว์

คุณภาพเครื่องมือ	ค่าสถิติ
ระดับความยาก	0.2 - 0.8 *
ค่าอำนาจจำแนก	0.2 - 0.69 *
ค่าความเที่ยงแบบทดสอบช้ำ	0.82 *
ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรวมทั้งฉบับกับ คะแนนรายด้าน มีดังนี้	
การอุ่นมา暖	0.70 *
การอุ่นมา暖	0.61 *
การพิจารณาความน่าเชื่อถือร่วมกับการสังเกต	0.71 *
การกำหนดข้อสั้นนิชฐาน	0.50 *
การแปลความ	0.34
การตัดสินคุณค่า	0.69 *
เทคนิคการแก้ปัญหา	0.43 *
ความสัมพันธ์ระหว่างแบบทดสอบการคิดวิจารณญาณกับ	
1. แบบทดสอบสัมฤทธิ์ผลวิชาชีวสถิติ	0.52 **
2. แบบทดสอบปริเกรสซีฟ แมทรีซีล	0.3 *
3. แบบทดสอบสัมฤทธิ์ผลวิชาการพยาบาล	0.2 *
อายุรศาสตร์	

* $P = .05$ ** $P \leq .01$

ความแตกต่างระหว่างคะแนนจากแบบทดสอบการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนปัจจุบันจากการซึ่งได้คะแนนจากแบบประเมินคุณลักษณะการคิดอย่างมีวิจารณญาณตามแนวทางกุญแจของ เอ็นิส สูง และต่ำ ด้วยการทดสอบค่าที่ (*t-test independent*)

กลุ่มตัวอย่าง (n)	จำนวนคน (X)	ค่าเฉลี่ย (S.D.)	คะแนนความสามารถทางการคิดอย่างมีวิจารณญาณ	
			ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าที่ (<i>t-test</i>)
1. กลุ่มที่ได้คะแนน จากแบบประเมินสูง	30	38.86 2.4		10.16
2. กลุ่มที่ได้คะแนน จากแบบประเมินต่ำ	30	31.50 3.0		

$$t = 2.390$$

ศูนย์วิทยบรังษยการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. การสร้างแบบฝึกสตานการณ์ปัญหาเนื้อหาการพยายามอย่าคร่าสตอร์ แบบฝึกประกอบด้วย 2 ส่วนคือ เอกสารล่วงที่ 1 เป็นสตานการณ์ปัญหา เอกสารล่วงที่ 2 เป็นข้อความรู้ทางวิชาการ

2.1 ศึกษาตำรา เอกสารการวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ วิธีการสร้างปรายโภค การเขียนข้อความ การตั้งคำถาม

2.2 ศึกษาตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับ การพยายามอย่าคร่าสตอร์ หลักสูตร หัวข้อและเนื้อหาสาระของวิชา วัตถุประสงค์รายวิชา ศึกษาสตานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้นจริงจากบันทึกประวัติผู้ป่วยจริงและเอกสารหนังสือการพยายาม

2.3 กำหนดจุดมุ่งหมายของการฝึก ดังต่อไปนี้

ก. ส่งเสริมให้นักศึกษาพิภากการคิด ครอบคลุมด้านการใช้เหตุผลเชิงอนุมาน การอุปมา การพิจารณาความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่มาจากการสังเกต การกำหนดข้อสันนิษฐาน การเปลี่ยนความการตัดสินคิดค่า และเทคโนโลยีการแก้ปัญหา

ข. ส่งเสริมให้นักศึกษา รู้จักวิเคราะห์ทำความเข้าใจปัญหา

ค. ส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักใช้ความรู้ทางวิชาการมาใช้ร่วมกับการสรุปเนื้อการตัดสินใจเชื่อหรือกระทำ

ง. ส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถแสดงความชัดเจนของปัญหาและรายละเอียดของข้อมูล โดยให้นักศึกษาเปลี่ยนความหมาย และกำหนดข้อสันนิษฐาน

จ. ส่งเสริมให้นักศึกษาใช้เหตุผลในการตัดสินอันตรายของปัญหา

ฉ. ส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักวิธีการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า โดยใช้ข้อมูลทางวิชาการมาช่วยในการตัดสินใจ

2.3 ผู้จัดกำหนดตารางแผนการสอนที่เกี่ยวกับหัวข้อ และเนื้อหาที่จะฝึกนักเรียน แต่ละครั้ง

2.4 สร้างแบบฝึกจากเนื้อหาตั้งนี้

ปัจจัยพยาบาล

ระบบหายใจ

ระบบไหลเวียนและผู้ป่วยหนัก

ระบบทางเดินอาหาร

ระบบทางเดินปัสสาวะ

ระบบประสาท

ระบบต่อมไร้ท่อ

ระบบหัวใจและปอด

ระบบผิวหนัง

โรคเขตร้อน

ในแต่ละแบบฝึกจะมีข้อคำถามย่อยๆ จำนวนประมาณ 9 ข้อ รูปแบบการฝึกแต่ละชุดจะมีลักษณะเหมือนกัน คือ เอกสารแบบฝึกส่วนที่ 1 จะมีรายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาความเป็นมาของผู้ป่วย อาการและอาการแสดงตั้งแต่แรกรับจนกระทั่งตลอดระยะเวลาที่นอนอยู่ในโรงพยาบาล รักษาพยาบาลที่ได้รับ ปัญหาที่ต้องแก้ไข ตลอดจนคำพูดของบุคคลที่อยู่ในสถานการณ์ เช่นคำพูดของผู้ป่วยกับแพทย์ พยาบาล คำพูดของแพทย์ พยาบาลกับนักศึกษา ห้ามสอดของเอกสารส่วนที่ 1 จะเป็นคำถามให้นักศึกษาตอบหลังจากได้ศึกษารายละเอียดในตอนต้นแล้ว

เอกสารส่วนที่ 2 หน้าแรกจะมีคำอธิบายเกี่ยวกับเนื้อหาของโรคเดียวกับในเอกสารส่วนที่ 1 เป็นข้อความรุ้งที่ได้มาจากการนั่งสือ ตำราเรียน รายละเอียดของเนื้อหาเกี่ยวกับ สาเหตุ อาการและอาการแสดง ระยะของโรคการรักษาและการพยาบาล อาการแทรกซ้อน การป้องกัน และการแก้ไข

(ดูตัวอย่างในภาคผนวกด้านหลัง)

2.5 ผู้วิจัยนำแบบฝึกไปทดลองใช้กับนักศึกษาพยาบาลทำรวมทั้งปีที่ 4 วิทยาลัยพยาบาล ทำรวม ปีการศึกษา 2534 จำนวน ๖ คน เพื่อตัวว่านักศึกษาสามารถอ่านข้อความได้เข้าใจ และทำแบบฝึกหัดได้หรือไม่ และจับเวลาที่นักศึกษาใช้ในการทำแบบฝึก แล้วนำมากำหนดเวลาในแต่ละขั้นของการทำวิจัย

3. การเตรียมเครื่องใช้

3.1 การเตรียมวิดีโอเทป

ผู้วิจัยขออัดสำเนาวิดีโอเทปจากโรงพยาบาลโรงเรียนเวชนิทัศน์ศิริราชพยาบาลโดยอัดสำเนา เนพะฯ เรื่องที่ทรงกับแผนการฝึกของงานวิจัย

ผู้วิจัยของยิมวิดีโอเทปจากงานวิทยบริการ โดยเลือกเนพะฯ เรื่องที่ทรงกับแผน การฝึกของงานวิจัย

3.2 สไลด์ประกอบสถานการณ์ปัญหา

ผู้วิจัยถ่ายภาพผู้ป่วยและอุปกรณ์เครื่องช่วยเหลือผู้ป่วย เช่น อุปกรณ์เครื่องช่วยหายใจ ภาพแสดงคลิปหน้าจอ ในการถ่ายภาพสไลด์ ผู้วิจัยถ่ายจากผู้ป่วยจริง อุปกรณ์จริงและจากหนังสือ การพยาบาลอายุรศาสตร์

4. การเก็บข้อมูล

การทดลองแบ่งเป็น ๓ ระยะดังนี้

4.1 ระยะก่อนทดลอง

4.1.1 ศึกษารายละเอียด เกี่ยวกับตารางเรียนและตารางปฏิญญาติงานบนห้องผู้ป่วยจากงานวิทยบริการและงานฝึกอบรมพยาบาล และ ทำหนังสือจากนักศึกษาลัษย ขอความร่วมมือจากผู้บังคับการวิทยาลัยพยาบาลทำรวมในการใช้สถานที่ อุปกรณ์ รวมทั้งการเก็บข้อมูลกับ นักศึกษา

พยาบาลตำราจ

4.1.2 สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบฝึกการคิดอย่างมีวิจารณญาณเนื้อหาการพยาบาลอายุรศาสตร์แบบทดสอบการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งได้กล่าวรายละเอียดได้ข้างต้นแล้ว

4.1.3 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ตามวิธีการดังกล่าวข้างต้น

4.1.4 แบ่งรายชื่อกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

4.1.5 เข้าพบนักศึกษาทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พร้อมกันทั้ง 2 กลุ่ม แนะนำตัว และขอความร่วมมือในการทำวิจัย แล้วนักเรียนรายชื่อนักศึกษาว่าควรถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มใด แล้วซึ่งจะให้นักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มทราบ ดังนี้

กลุ่มควบคุม ซึ่งจะรายงานรายละเอียดให้นักศึกษากลุ่มควบคุมทราบว่า ขอให้นักศึกษากลุ่มนี้มาพบผู้ช่วยผู้วิจัยหลังเลิกเรียน ทุกวันจันทร์ ถึงวันพุธสุดที่ เวลา 15.00-16.30 น. ตั้งแต่วันที่ 30 กันยายน 2535 เพื่อติดต่อวิชาการพยาบาล และ สำหรับวันที่ไม่ติดต่อวิชาการก็ให้มารับเอกสารไปอ่านทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวันในการช่วยวิติอ แล้วอ่านเอกสารวิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์ไว้ล่วงหน้า

กลุ่มทดลอง ซึ่งจะรายงานรายละเอียดให้นักศึกษากลุ่มทดลองทราบว่า ขอให้นักศึกษาทุกคนในกลุ่มนี้มาพบผู้วิจัยหลังเลิกเรียน ทุกวันจันทร์ ถึง วันพุธสุดที่ เวลา 15.00-16.30 น. ตั้งแต่วันที่ 30 กันยายน 2535 เพื่อฝึกการคิดอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้แบบฝึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4.1.6 ทำการทดสอบก่อนการทดลอง ทั้งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ใช้เวลา 1 ชั่วโมง 20 นาที โดยทำการทดสอบพร้อมกัน ในวันที่ 28 กันยายน ๒๕๓๕ เวลา 15.00 - 16.20 น. ก่อนการทดลอง 1 วัน

4.2 ระยะการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการทดลองที่วิทยาลัยพยาบาลตำราจ ในห้องที่ผู้วิจัยจัดเตรียมไว้จำนวน 2 ห้องคือห้องสำหรับกลุ่มควบคุม 1 ห้อง และห้องสำหรับกลุ่มทดลอง 1 ห้อง ระยะเวลาในการทดลองนี้ ผู้วิจัยทำการทดลองหลังจากที่นักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เลิกเรียน ตามเวลาปกติแล้ว คือ วันจันทร์ถึงวันพุธสุดที่ เวลาประมาณ 15.00 - 16.20 น. วันละ 80 นาทีโดยใช้เวลาทดลอง 5 ลับค่าที่ รวมทั้งสิ้น 20 ครั้ง

กลุ่มควบคุม ผู้วิจัยให้ผู้ช่วยผู้วิจัยนำนักศึกษา เข้ามาในห้องเรียนจัดให้นั่งเรียนกันตามสภาพการเรียนตามปกติแล้วให้นักศึกษาดูวิธีโดยเนื้อหาการพยาบาลอายุรศาสตร์โดยมีผู้ช่วยผู้วิจัย คุ้ยแล้วซึ่งเรียน ส่วนวันที่ไม่ติดต่อ ผู้ช่วยผู้วิจัยแจกเอกสารวิชาการเนื้อหาการพยาบาล ซึ่งเป็นเอกสารส่วนที่ 2 ในแบบฝึก มีเนื้อหาเดียวกับที่ใช้ในกลุ่มทดลองให้กลุ่มควบคุมอ่านเพื่อให้นักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มมีความรู้พื้นฐานไม่แตกต่างกันและนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม ยังได้ประโยชน์ในการบทวน

ความรู้ สามารถนำไปใช้ในการสอนในประกอบโรคศิลป์ ถ้าวันใดนักศึกษาอ่านเอกสารเสร็จก่อนเวลา ผู้ช่วยผู้วิจัยจะให้นักศึกษาแปลข้อสอบการพยาบาลที่เป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นข้อสอบที่ทางวิทยาลัยพยาบาลจะใช้ใช้ทักษะทั่วไปให้นักศึกษาก่อนสอนในประกอบโรคศิลป์และมีการอธิบายคำเดลยโดยความรู้มาอธิบายอย่างเป็นเหตุเป็นผลกัน

กลุ่มทดลอง ผู้วิจัยนำนักศึกษากลุ่มทดลองทั้ง 30 คนเข้ามาในห้องทดลองจัดให้ันั่งตามโต๊ะที่จัดไว้เป็นกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน รวม 5 กลุ่ม แล้วผู้วิจัยดำเนินการฝึกดังรายละเอียด ดังนี้

แผนภูมิแสดงการใช้แบบฝึกในหนึ่งครั้ง

ขั้นตอน	วิธีการ
1. ขั้นเตรียมความพร้อม	แจกเอกสารแบบฝึกส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2 โดยผู้วิจัยอธิบายรายละเอียดของปัญหา รายละเอียดของแบบฝึกที่ 1 ให้นักศึกษาอ่านเก็บประเด็นสำคัญจากเอกสารส่วนที่ 1 ขั้นนี้ใช้เวลา 15 นาที
2. ขั้นกิจกรรมรายบุคคล	<p>2.1 ขั้นทำความเข้าใจปัญหา</p> <p>ผู้วิจัยอธิบายคำจำกัดความของ "ปัญหาของผู้ป่วย" (พวงเพ็ญ ชนะประณ 2532 ป. 61) และยกตัวอย่างจากสถานการณ์ในแบบฝึกครั้งที่ 1-3 สำหรับครั้งที่ 4-20 ให้นักศึกษาพิจารณาปัญหาเอง แล้วให้นักศึกษาตอบปัญหาในตอนท้ายแบบฝึก เช่น อาการละเอียดของปัญหา สรุปใจความสำคัญ</p>
2.2 ขั้นหาข้อมูลพื้นฐาน	ให้นักศึกษานิจารณาความน่าเชื่อถือจากคำนพจน์ของบุคคลในเอกสารส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2 เป็นการฝึกการสังเกต และพิจารณาความน่าเชื่อถือของข้อมูล แล้วให้ตอบคำถามในตอนท้ายแบบฝึก
2.3 ขั้นสรปอ้างอิง	
2.3.1 การใช้เหตุผลเชิงอนमาน	ผู้วิจัยให้นักศึกษาตอบคำถามเกี่ยวกับการใช้เหตุผลเชิงอนมาน ในตอนท้ายของแบบฝึก

ขั้นตอน	วิธีการ
2.3.1 การใช้เหตุผลเชิงอุปมาณ์	ผู้วิจัยให้นักศึกษาตอบคำถามเกี่ยวกับการใช้เหตุผลเชิงอุปมาณ์ในตอนท้ายแบบฝึก
2.3.3 การตัดสินปัญหา	ให้นักศึกษาพิจารณาความสำคัญของปัญหาของผู้ปลายชี้เป็นปัญหาที่สำคัญที่สุดและจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขก่อนเป็นอันดับแรก
2.4 ขั้นอธิบายความหมายและกำหนดข้อสันนิษฐาน	ให้นักศึกษาอธิบายความหมายของคำศัพท์โดยใช้ข้อมูลจากคำพูดของผู้รายงาน และกำหนดข้อสันนิษฐานว่าปัญหานี้เกิดจากสาเหตุใด
2.5 ขั้นกลยุทธ์และกลวิธี การแก้ปัญหา	ให้นักศึกษาแก้ปัญหาโดยวางแผนการพยายามจากปัญหาเดียวที่นักศึกษาเห็นว่าสำคัญที่สุด ขั้นนี้ใช้เวลา 30 นาที
3. ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม	ให้นักศึกษาใช้ความคิดร่วมกันในกลุ่มย่อย 6 คนแล้วให้นักศึกษาตอบคำถามเดิมในข้อ 2.1-2.5 ลงในกระดาษคำตอบอีกแผ่นหนึ่ง เพื่อให้ผู้วิจัยเก็บไว้ประเมินผล และเขียนลงในแผ่นใสสำหรับเสนอความเห็นกลุ่ม ขั้นนี้ใช้เวลา 20 นาที
4. ขั้นเสนอความเห็นของกลุ่ม	ผู้วิจัยให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มอภิมารายงานความคิดของกลุ่ม ใช้เวลา 15 นาที

ขั้นตอนการฝึก มีรายละเอียดดังนี้

1. ขั้นเตรียมความพร้อม

ผู้วิจัยแจกเอกสารแบบฝึกการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เนื้อหาสถานการณ์ปัญหาส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2 ให้นักศึกษาแต่ละคน แล้วผู้วิจัยอธิบายรายละเอียดอย่างคร่าวๆ พร้อมทั้งอธิบายความหมายของคำศัพท์ที่ยาก และฉวยลสไลด์ประกอบสถานการณ์ ผู้วิจัยอธิบายรายละเอียดในสไลด์ให้นักศึกษาทั้ง 30 คน ฟังพร้อมกัน แล้วให้นักศึกษาอ่านเก็บรายละเอียดจากเอกสารแบบฝึกที่เป็นสถานการณ์ปัญหา เพื่อตอบคำถามลงในกระดาษคำตอบของตนเอง ขั้นนี้ใช้เวลา 15 นาที

2. ขั้นกิจกรรมรายบุคคล

ให้นักศึกษาทั้ง 30 คน ฟังผู้วิจัยอธิบายความหมายของคำที่เกี่ยวข้อง เช่น คำว่า ปัญหา การอนุมาน การอุปมาณ์ พร้อมทั้งยกตัวอย่างจากสถานการณ์ในการฝึกครั้งที่ 1-3 ครั้งที่ 4-20

ให้นักศึกษาพิจารณาเอง แล้วให้นักศึกษาแต่ละคนเขียนตอบคำถามลงในกระดาษ โดยต่างคน ต่างทำ ขึ้นนี้ใช้เวลา 30 นาที

แบ่งเป็นขั้นตอนย่อย ดังนี้

2.1 ขั้นทำความเข้าใจปัญหา ให้นักศึกษาอ่านรายละเอียดปัญหาจากสถานการณ์ ปัญหา วิเคราะห์ปัญหา และตอบคำถาม ซึ่งผู้วิจัยตั้งคำถามมาให้ ในข้อคำถามมีรายละเอียดของ แต่ละโรคต่างกัน แต่ลักษณะการตั้งคำถามแนวเดียวกัน เช่น

1. ให้บอกรายละเอียดของอาการของโรคที่ออกมากในเนื้อเรื่อง
2. สาเหตุของโรคที่ออกมากในเนื้อเรื่อง

2.2 ขั้นข้อมูลพื้นฐาน

ให้นักศึกษาอ่านรายละเอียดจากคำตามในเอกสารส่วนที่ 1 (สถานการณ์ปัญหา) แล้วอ่านรายละเอียดจากเอกสารส่วนที่ 2 (ข้อความรู้ทางวิชาการ) ซึ่งนำมาจากหนังสือเรียน ที่เป็นที่ยอมรับ และให้นักศึกษาตอบคำถามโดยพิจารณาความน่าเชื่อถือของข้อมูล ซึ่งเป็นค่านูน ในประโยชน์คำตาม โดยนำความรู้ที่ได้จากเอกสารส่วนที่ ๒ มาสนับสนุน นอกจากข้อมูลทางวิชาการ แล้ว นักศึกษาต้องพิจารณาใน ๒ ประเด็น คือ ๑. พิจารณาแหล่งข้อมูลว่ามีความน่าเชื่อถือหรือไม่ ๒. พิจารณารายละเอียดของข้อมูล เช่น ข้อมูลที่รายงานจากข้อเท็จจริงน่าเชื่อถือมากกว่าข้อมูล ที่รายงานจากการสรุปตามความคิดของผู้รายงาน หรือ รายงานจากห้องทดลอง น่าเชื่อถือกว่า รายงานจากการลังเกตอย่างหมายๆ

2.3 ขั้นสรุปอ้างอิง

แบ่งเป็นขั้นย่อย ๓ ขั้นตอน

2.3.1 ขั้นการใช้เหตุผลเชิงอนุมาน

การอนุมานเป็นประเภทหนึ่งของการลงความเห็น จำเป็นต้องมีเหตุผลมาสนับสนุนเพื่อให้ข้อสรุปนั้นเป็นที่ยอมรับได้ เนื่องจากการหาเหตุผลจากใหญ่ไปย่ออย่างเหตุผลนั้น ยอมรับได้

ตัวอย่างคำตาม เช่น เหตุใดการลับบุหรี่จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดโรคถุงลมโป่งพอง

2.3.2 ขั้นการใช้เหตุผลเชิงอุปมาณ

การอุปมาณเป็นประเภทหนึ่งของการลงความเห็น เป็นการหาเหตุผลจากตัวอย่างไปใหญ่

ตัวอย่างคำตาม เช่น

จากผลการตรวจก้าชในเลือด พบว่า.....

นักศึกษา คิดว่า ภาระการหายใจของผู้ป่วยเป็นภาวะใด

2.3.3 ขั้นการตัดสินปัญหา

ให้นักศึกษาพิจารณาความสำคัญของปัญหาที่ต้องการการแก้ไขรับด่วนเป็นปัญหาแรกในการพิจารณาความสำคัญของปัญหาในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะใช้สถานการณ์ปัญหาที่ต้องใช้การตัดสินความสำคัญด้วยหลักเกณฑ์ทางวิชาการ ไม่ใช้การตัดสินด้วยค่านิยม ความเชื่อ หรือทัคนดิ

ในนั้นสรุปอ้างอิง ผู้วิจัยจะอธิบายความหมายของคำว่า "ปัญหาของผู้ป่วย" "การอนุมาน" "การอุปมา" พร้อมทั้งยกตัวอย่าง ในแบบฝึกครั้งที่ 1-3 สำหรับครั้งที่ 4-20 ให้นักศึกษาพิจารณาเองเพราเล็กน้อยข้อคำถามเป็นแนวเดียวกัน นักศึกษาสามารถคิดเองได้

2.4 ขั้นแบ่งความหมายและกำหนดชื่อสันนิษฐาน

ให้นักศึกษาอธิบายปัญหาที่สำคัญที่สุดในข้อ 2.3.3 เป็นการอธิบายรายละเอียดของปัญหา คำศัพท์ที่มีความหมายเฉพาะ เพื่อแสดงความชัดเจนของปัญหา

2.5 ขั้นกลยุทธ์และกลวิธีการแก้ปัญหา

ให้นักศึกษาบอกรวิธีแก้ปัญหาหลายๆวิธี และเลือกวิธีที่ดีที่สุด อธิบายเหตุผลของทางเลือกแต่ละทางในการแก้ปัญหา และวางแผนการให้การพยายามล

ในกิจกรรมรายบุคคลนี้ให้นักศึกษาตอบลงในกระดาษ ผู้วิจัยเก็บไว้เป็นหลักฐาน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ระหว่างกันระหว่างรายบุคคลที่ต้องการการแก้ไข

3. ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม

ให้นักศึกษาแบ่งเป็นกลุ่ม มีรายชื่อกลุ่มดังนี้ ชนา ยิ่งโภ ชงโภ กุหลาบ มายลี แต่ละกลุ่มมีนักศึกษากลุ่มละ 6 คน โดยแบ่งกลุ่มตามรายชื่อที่ผู้วิจัยกำหนดให้ชื่อรายชื่อนี้ได้ชัดแจ้ง ให้นักศึกษาทราบในช่วงปัจจุบันในรายชื่อก่อนการทดลองแล้ว และให้นักศึกษาอภิปรายกลุ่มลงความเห็นเพื่อตอบปัญหาซึ่งเป็นปัญหาเดียวกันในขั้นกิจกรรมรายบุคคลทั้งนี้เพื่อฝึกให้นักศึกษาร้อมรับฟังความคิดเห็นของกลุ่ม และเตรียมสรุปความเห็นของกลุ่ม โดยเขียนลงในแผ่นใส 1 ชุด เพื่อเสนอหน้าชั้น และเขียนลงในกระดาษ 1 ชุด เพื่อส่งให้ผู้วิจัยตรวจ

ขั้นนี้ใช้เวลา 20 นาที

4. ขั้นเสนอความเห็นกลุ่ม

ให้ประธานกลุ่ม นำเสนอความเห็นของกลุ่มหน้าชั้นเรียน สำหรับความเห็นของกลุ่มที่ไม่เหมือนกลุ่มอื่น ผู้วิจัยจะเป็นผู้ตั้งคำถามให้นักศึกษาในกลุ่มนี้อธิบายเหตุผลให้เพื่อนๆ ฟัง สำหรับขั้นนี้ใช้เวลา ๑๕ นาที

4.3 รายละเอียดการทดลอง

นำแบบทดสอบความสามารถทางการคิดอย่างมีวิจารณญาณนับเต็มชั้งเรียงลำดับข้อใหม่มากดสอบ

กับนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยอีกรึ่งหนึ่ง โดยทำการทดสอบในวันจันทร์ของสัปดาห์ที่ 6 เวลา 16.00 - 17.30 น. ที่ห้องเรียนของวิทยาลัยพยาบาลตำราจ

4.4 รายละเอียดตามผลการทดลอง

นำแบบทดสอบความสามารถทางการคิดอย่างมีวิจารณญาณนี้เดิมซึ่งเรียงลำดับข้อใหม่ และไม่ได้เฉลยคำตอบให้นักศึกษาทราบ จากงานวิจัยของ มาลี นันทสาร 2517 พบว่า กลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการเฉลยคำตอบ มีคะแนนในการทดสอบครึ่งหลังไม่เปลี่ยนแปลง และมีคะแนนน้อยกว่ากลุ่มทดลองที่ได้รับการเฉลยคำตอบ

ผู้วิจัยทดสอบด้วยแบบทดสอบนี้เดิมกับนักศึกษากลุ่มควบคุม และ กลุ่มทดลองอีกรึ่งหนึ่ง เนื่องติดตามการคงอยู่ของลักษณะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

ระยะเวลาในการทดลอง	ระยะเวลาทดลอง	ระยะเวลาหลังการทดลอง	ระยะเวลาติดตามผล
สัปดาห์ที่	๑๖ ๓ ๔ ๕ ๖	๗ ๘ ๙ ๐ ๑๑ ๑๒	๑๓

ตารางสรุปขั้นตอนการดำเนินงานตั้งแต่ทดสอบก่อนการทดลอง ระหว่างการทดลอง

กลุ่มการทดลอง	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
ระยะเวลาทดลอง	ทดสอบด้วยแบบทดสอบ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ (ทดสอบ 1ชั่วโมง 20นาที)	ทดสอบด้วยแบบทดสอบ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ (ทดสอบ 1ชั่วโมง 20นาที)

กลุ่มการ ระยะ ทดลอง ทดลอง	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
ระยะทดลอง	ใช้แบบฝึก การคิดอย่างมีวิจารณญาณ รวม 20ครั้ง ครั้งละ 80 นาที รวมทั้งสิ้น 1,600 นาที	คุณิตโอแลชอ่าน เอกสารวิชาการ ทดลอง 20ครั้ง ครั้งละ 80 นาที รวมทั้งสิ้น 1,600 นาที
ระยะหลังการทดลอง	ทดสอบด้วยแบบทดสอบ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ	ทดสอบด้วยแบบทดสอบ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ
ระยะติดตามผลการทดลอง (7 อาทิตย์หลังสิ้นสุดการ ทดลอง)	ทดสอบ 1 ชั่วโมง 20 นาที) ทดสอบด้วยแบบทดสอบ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทดสอบ 1 ชั่วโมง 20 นาที	ทดสอบ 1 ชั่วโมง 20 นาที ทดสอบด้วยแบบทดสอบ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทดสอบ 1 ชั่วโมง 20 นาที

ตัวอย่างแบบฝึกและขั้นตอนการฝึก

แบบฝึกการคิดอย่างมีวิจารณญาณนี้สร้างขึ้นโดยใช้แนวคิดจาก Robert.H. Ennis โดยพิจารณาจากแผนภูมิการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และสรุปหัวข้อการประเมินลักษณะ (disposition) และการประเมินความสามารถ(abilities) ของการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Norris & Ennis 1989 p. 6,12, 14) และหัวข้อการประเมินความสามารถทางการคิดอย่างมีวิจารณญาณอย่างละเอียด (Norris & Ennis 1989 p. 183 -187) เป็นแนวคิดหลักในการกำหนดขั้นตอนและลักษณะการตั้งคำถามของแบบฝึก ส่วนเนื้อหาสถานการณ์และข้อมูล

ทางวิชาการนำมาจากหนังสือการพยาบาลอายุรศาสตร์ที่นักศึกษาที่นักศึกษาใช้เรียนและค้นคว้าตามหลักสูตรของวิทยาลัยพยาบาลตำราจด

วัตถุประสงค์ของแบบฝึก

ก. ส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกการคิด ครอบคลุมด้าน การใช้เหตุผลเชิงอนุมาน การอุปมา การพิจารณาความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่มาจากการสังเกต การแปลความหมายของคำ การกำหนดข้ออ้างอิงฐาน การตัดสินคุณค่า และเทคนิคกลวิธีแก้ปัญหา

ข. ส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักวิเคราะห์ทำความเข้าใจเรื่องราวของปัญหา

ค. ส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักใช้ข้อมูลความรู้ทางวิชาการมาใช้ประกอบการหาข้อสรุปเพื่อการตัดสินใจเชื่อหรือกรายทำ

ง. ส่งเสริมให้นักศึกษาแสดงความชัดเจนของปัญหา รายละเอียดของข้อมูลที่นักศึกษาพิจารณาโดยใช้การแปลความหมายของคำ และกำหนดข้ออ้างอิงฐานลากาเหตุของโรค

จ. ส่งเสริมให้นักศึกษาใช้เหตุผลและความรู้ตัดสินอันตรายของปัญหา

ฉ. ส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักเทคนิคกลวิธีแก้ปัญหาโดยใช้ข้อมูลทางวิชาการมาสนับสนุน

ศูนย์วิทยบรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างแบบฝึก

นางกริยา หญิงไทยคู่ อายุ ๔๙ ปี บ้านอยู่สกลนคร แต่มาอาศัยอยู่กับบุตรที่กรุงเทพฯ อาชีพงานข้าว มีประวัติการเจ็บป่วยตั้งนี้ เมื่ออายุ ๒๐ ปีเคยมีอาการแพ้แสงแดด เวลาถูกแดดจะมีผื่นแดงและเกิดหนองมัน้ำเหลือง ไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลศิริราชไม่หาย ไปรักษาที่โรงพยาบาลพระมงกุฎ衍พย์นักกว่าแพ้แสงแดดนานให้ใช้ร่วมและรับประทานยาแก้แพ้วันละเม็ด หลังจากนั้นอาการดีขึ้นแต่ต้องรับประทานยาแก้แพ้วันละเม็ดเนื่องจากแพ้อยู่ตลอดเวลา

เมื่อ ๕ ปีก่อน เคยทำผ่าตัดไส้ติ่งที่โรงพยาบาลปืนเกล้า หลังผ่าตัดแพลงเป็นหนอง แพลงจึงทำการผ่าตัดให้ใหม่

เมื่อ ๖ ปี ก่อน เริ่มมีผื่นร่วงเป็นหยดๆ และไข้ขึ้นอีก

๒ - ๓ เดือน ก่อนมาโรงพยาบาล เริ่มมีอาการห้องเสียน้อย อุจจาระเหลวลิเหลือง ถ่ายครั้งละไม่มาก ไม่มีมูกเลือดปน ต่อมมาถ่ายอุจจาระมากขึ้นบ่อยขึ้น อ่อนเพลียลงมาก ไปหาแพทย์ที่โรงพยาบาลบ้านราศนราคร แพทย์รับเข้ารักษาในโรงพยาบาล ๔ วัน ระหว่างอยู่โรงพยาบาลทราบว่าเป็นวัณโรคได้ทำการรักษา และแพลงเป็นไฟฟอยด์ ให้น้ำเกลือและให้ยาฉีด แอมนิซิลิน รายวัน หลังอาการดีขึ้น จึงเปลี่ยนเป็นยารับประทาน ได้ ๔ - ๕ วัน มีผื่นขึ้นตามตัวเต็มไปหมด ปากเป็นแพลง แพทย์ให้ยาแก้แพ้อยู่หลายวัน ผื่นกลایยเป็นสีดำ ลอกเป็นชุ่มๆ แพทย์ให้ยาและกลับไปรับประทานต่อที่บ้าน เมื่อผู้ป่วยกลับไปบ้านได้ ๔ วัน อาการไม่ดีขึ้นยังคงมีถ่ายอุจจาระเหลวอยู่ มีไข้ จึงมาที่โรงพยาบาลอีก ผู้ป่วยไข้บ่อย บางครั้งมีเสมหะ เป็นทุษายาฯ มาตลอดเวลา ๓ เดือน

แรกรับ หญิงไทยวัยกลางคน รูปร่างผอมมาก ท่าทางอ่อนเพลียมาก ชีด ชีนจร ๗๐ ครั้ง /นาที สมำเสmomติ ความดันโลหิต ๘๐/๘๐ mmHg อุตุภูมิ ๓๘ องศา หายใจ ๑๘ ครั้ง ผอมร่วง ลิ้นเลี้ยนแดง ในปากมีแพลงและมีเชื้อร้า เสียงป้อดปกติ หัวใจปกติ หน้าห้องมีรอยแพลงผ่าตัดตามตัวมีผื่นดำ ๆ เป็นสีเทาคลอกเป็นชุ่มๆ ขา ๒ ข้างบวม ข้อเท้ามีแพลงเก่าจากการเปิดเส้นเลือด มีหนองลิเหลืองและมีเลือดซึมๆ การตรวจระบบประสาทปกติ แพทย์ให้การวินิจฉัยดังนี้

ขาดอาหาร ห้องเสีย หลอดลมอักเสบ

ตารางแสดงผลอิเลคโทรไลท์ของนางกริยา ดังนี้

วันที่ ค่าปกติ	8 มิ.ย. 8 am	8 มิ.ย. 3 pm	๙ มิ.ย.	๕ ก.ค.
Na = ۱۳۵ - ۱۴۷	۱۲۰*	۱۱۲*	۱۳۲ *	۱۲۶*
K = ۴.۱ - ۵.۷	۲.۶*	۲.۸*	۳.۸*	۵.۳
CL = ۹۸ - ۱۰۰	۸۷*	۹۶*	۱۰۸	۱۰۰
HCO _۳ = ۳۰ - ۴۰	۲۲.۲۲	۲۳.۶۱	۲۸.۸۷	۱۱.۷*

ในวันที่ ๕ ก.ค. หายใจเร็วขอบจากภาวะเลือดเป็นกรด แพทย์ต้องใส่เครื่องช่วยหายใจให้ผู้ป่วย
ให้ทำความเข้าใจสถานการณ์ปัจจุบันในเอกสารล่วงที่ ๑ และข้อความรู้ทางวิชาการใน
เอกสารล่วงที่ ๒ แล้วตอบคำถามข้างล่างนี้

ข้อทำความเข้าใจปัญหา ข้อนี้ต้องการให้ผู้เรียนทราบรายละเอียดพื้นฐานของปัญหาโดยให้ผู้เรียน
อ่านและจำรายละเอียดของปัญหา

คำถาม ๑. อาการสำคัญที่ผู้ป่วยมาโรงพยาบาล

๒. สาเหตุของโรคที่บกมาในเนื้อเรื่อง

คำตอบ ๑. ห้องเสียถ่ายอุจจาระเหลวมา ๒ เดือน มีไข้ อ่อนเพลีย

๒. สาเหตุ ห้องเสียเป็นเวลานานทำให้ขาดอาหาร

ข้อหาข้อมูลนั้นๆ ข้อนี้ต้องการให้ผู้เรียนพิจารณาความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่มาจากการสังเกต
ให้พิจารณา ๒ ประดิ่น คือ ๑. แหล่งข้อมูล พิจารณาว่าเป็นแหล่งข้อมูลปัจจุบัน หรือ ทุติยภูมิ
หรือพิจารณาว่าเป็นแหล่งข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ (Ennis p.6, 184) หรือมีความรู้ทางวิชาการ
พยานาลหรือไม่

๒. พิจารณารายละเอียดของข้อมูล ในส่วนนี้ต้องมีการสังเกตและการแปลความหมายร่วมด้วย เช่น ภาวะ คาร์บอนไดออกไซด์คง หมายถึง ภาวะที่ PCO_2
ควรอยู่ในระดับสูงกว่า ๓๕-๔๕ cmH_2O ผู้เรียนต้องสังเกตค่าตัวเลขและแปลความหมายของคำว่า
"ภาวะ CO_2 คง" ซึ่งคำนี้เป็นคำจำกัดความที่มีเงื่อนไข (Condition Definition)
โดยมีเงื่อนไข คือ ค่า PCO_2 สูงกว่า ๓๕-๔๕ cmH_2O และเป็นเงื่อนไขที่จำเป็น (necessesery)
และเพียงพอ (sufficiency)

หลักการร่างคำถามการพิจารณาความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่มาจากการสังเกต

(Ennis 1989 P. 112)

๑. เตรียมเนื้อหา

๒. เตรียมข้อความที่มีความน่าเชื่อถือมากกว่ากัน ๙ ข้อความ ใช้เป็นคําพูดของบุคคลกล่าว

ข้อความนั้น

๓. กำหนดพื้นฐานความเชื่อเกี่ยวกับข้อความนั้นและข้อความนั้นมีโอกาสเป็นไปได้

๔. ถ้ามีข้อความใดน่าเชื่อถือมากกว่ากัน

คำถาม พยานาล ก. " ในวันที่ ๘ ก.ค. นางกิริยา มีภาวะ คาร์บอนไดออกไซด์คงในเลือด
ทราบจากการหายใจเร็วตื้น มือเท้าเขียว "

พยานาล ข. " ในวันที่ ๘ ก.ค. นางกิริยา มีภาวะ คาร์บอนไดออกไซด์คง
ในเลือด คุ้มจากผล Blood gas "

ค่าตอบ หมายเหตุ น้ำเชื่อถือกว่าเพราฯ มีผลการตรวจทางห้องทดลองมายืนยัน

ขั้นสรุปอ้างอิง

1. การใช้เหตุผลเชิงอนามัย ใช้หลักเกณฑ์ทางตรรกศาสตร์ เช่น $p \rightarrow q$ $q \rightarrow r$ เปราะฉะนี้เมื่อมี r ต้องมี p ด้วย โดยนั้น r ต้องเป็นเงื่อนไขที่จำเป็นและเพียงพอ (Ennis 1969 p. 25) ในการให้เหตุผลเชิงอนามัยผู้เรียนต้องใช้ความรู้มาเป็นพื้นฐานด้วย (Norris 1989) ผู้จัดจึงให้นักศึกษาอ่านเอกสารล้วนที่ ๒ ซึ่งเป็นความรู้ทางวิชาการโดยกำหนดด้วยหน้าเลขหน้าในโจทย์ เพื่อความรวดเร็วในการจับประเด็นมาตอบคำถาม

หลักการร่างคำตาม (Ennis 1989 p. 114)

๑. เตรียมข้อมูลที่เป็นส่วนนำมาให้และสมมติว่าเป็นจริง
๒. การอนุมานแบบเปรียบเทียบ ให้เตรียมข้อสรุปหลายข้อแล้วให้เลือกເຫาหนึ่งข้อ ส่วนการอนุมานแบบไม่เปรียบเทียบให้เตรียมข้อสรุปหนึ่งข้อแล้วถ้าผลที่ตามมาของข้อสรุปนั้น คำตาม ให้นักศึกษาใช้ข้อมูลจากเอกสารล้วนที่สอง หน้า ๑. และใช้วิธีการคิดแบบอนุมาน นิจารณาข้อสรุปข้างล่างว่าถูกต้องหรือไม่

นางกิริยาเป็นโรคขาดอาหารเป็นเวลานาน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่กระเพาอาหารอย่างไร

ค่าตอบ นางกิริยาเป็นโรคขาดอาหารเป็นเวลานาน (โจทย์ข้อ) จึงมีกระเพาอาหารฟ่อ การย่อยอาหารผิดปกติ เพราฯ HC หลังน้อยลง ขาดเอนไซม์เลคเตส การเคลื่อนไหวของลำไส้น้อยลง

2. การใช้เหตุผลเชิงอุปมา (Ennis 1989 p. 184) เป็นการหาเหตุผลเพื่อที่จะหาข้อสรุปโดยหาเหตุผลจากส่วนใหญ่ไปส่วนย่อย มีการยกตัวอย่าง ตารางหรือแผนภูมิมีรายละเอียดย่อยของเนื้อหาครอบคลุมและเพียงพอ การอุปมา มี ๒ แบบ คือ แบบสรุปเหตุการณ์ทั่วไป และแบบลงความเห็นโดยใช้ความเป็นจริงจากแบบสรุปเหตุการณ์ทั่วไปมาอธิบายในแบบลงความเห็น

หลักการร่างคำตาม (Ennis 1989 p. 116)

๑. กำหนดข้อมูลพื้นฐานของคำตามมาหลายตัวแปร
 ๒. ให้ผู้ตอบสรุปโดยนิจารณาจากตัวแปรหลายตัวแปร
- คำตาม จากตารางแสดงค่าอิสेकโตรไลท์ที่น่องนางกิริยา ให้นักศึกษาสรุปค่าอิสेकโตรไลท์
- ค่าตอบ ผู้ป่วยมีภาวะ *Hyponatremia* ทุกวัน *Hypokalemia* วันที่ ๘ - ๙ มิ.ย.
- Hypocholesterolemia* วันที่ ๘ - ๙ มิ.ย.
- Acidosis* วันที่ ๕ ก.ค.

การตัดสินคุณค่า เกี่ยวข้องกับคำว่า ดี ไม่ดี สำคัญ ไม่สำคัญ (Ennis 1969 p. 407) การตัดสินคุณค่าจะต้องพิจารณาว่า อะไรเป็นผลที่เกิดขึ้น และผลนั้นเป็นสิ่งดีหรือไม่ดีอย่างไร (Ennis 1969 p. 410) ในงานวิจัยนี้ต้องการให้ผู้เรียนพิจารณาว่าผลของปัญหาคืออะไรและเป็นผลที่มีอันตราย ต้องช่วยเหลือเร่งด่วนที่สุด

หลักการร่างคำถ้า

๑. สิ่งที่ต้องพิจารณาเกี่ยวข้องกับคำว่า อะไรดี ไม่ดี สำคัญ ไม่สำคัญ

๒. มีหลักในการตัดสินความสำคัญ ไม่ใช่ค่านิยม ความเชื่อ ทัศนคติ ในงานวิจัยนี้ ใช้หลักวิชาการพยาบาล

คำถ้า จากปัญหาของนางกิริยา ให้นักศึกษาเลือกปัญหาที่สำคัญที่สุด

ก. แพลงก์ทับที่ก้นลิขิติงกระดูก

ข. เป็นเรื้อรานในปากลิ้นเลี้ยงแคง

ค. ชิม หายใจเร็ว 40 ครั้ง/นาที

คำตอบ ตอบข้อ ค. เพราะที่ผลทำให้ก้าชในเลือดผิดปกติ เป็นอันตรายเร่งด่วนที่สุด

การแปลความหมายของคำ เป็นการแสดงความชัดเจนขึ้นสูง (Ennis 1989 p. 14, 184) คำที่ใช้แปลความหมายเป็นคำที่มีเงื่อนไข (Condition Definition) (Ennis 1969 p. 236) วิธีการให้ความหมาย ใช้สรุปจากคำพูดของผู้รายงาน และคำจำกัดความ ต้องเป็นคำที่มีความสมบูรณ์ที่จำเป็นและเนียงพอ เช่น ไส้ติ้งอักเสบ ต้องมีอาการปวดท้องข้างขวาและมีเม็ดเลือดขาวขึ้นสูง (Ennis 1969 p.)

หลักการร่างคำถ้า

๑. เป็นคำที่สามารถปรับเปลี่ยนคำถ้าได้ตามสถานการณ์

๒. การแปลความหมายต้องเป็นที่ยอมรับและมีเหตุผลเนียงพอ

คำถ้า จากข้อมูลข้างล่างนี้ ให้อธิบายคำจำกัดความของคำที่ขึ้นเด่นให้พยาบาล " นางกิริยา เป็นโรค PCM"

นักศึกษา " เข้าพอมมาก ผิวแห้ง บวม แขนขาลิบเล็ก เฟรายรับประทานอาหารได้น้อย แคลลอรี่ไม่เนียงพอ "

พยาบาล " นั่นเป็นการลังเกตภายนอก บางทีก็อาจผิดพลาดได้ ที่สำคัญ ผลเลือดของนางกิริยา มีค่าโปรตีนรวม 5.7 mg\% Albumin 2.2 mg\% เท่านั้นเอง (โดยปกติ ใช้เกณฑ์ ถ้าโปรตีนรวมต่ำกว่า 6.5 mg\% และ Albumin ต่ำกว่า 3.5 mg\% จะวินิจฉัยว่าเป็นโรคนี้)

คำตอบ หมายถึงโรคขาดโปรตีนและแคลลอรี่

การกำหนดข้อสันนิษฐาน เป็นการแสดงความชัดเจนขึ้นสูง (Ennis 1989 p. 14, 186) เป็นการใช้เหตุผลในการอธิบายสาเหตุ ใช้เฉพาะข้อความรู้ที่นำเข้าถือและมีความเป็นไปได้

การกำหนดข้อสันนิษฐานจากข้อความที่ส่อแสดง (Implies) ให้เห็นว่าจะเป็นเช่นนั้น (Ennis 1969)

หลักการร่างคําถาม (Ennis 1989 p. 124)

๑. เตรียมเนื้อหาข้อความ หรือเป็นการอธิบายข้อความที่ส่อแสดงให้เห็นว่าจะเป็นเช่นนั้นแต่ไม่อธิบายให้เห็นชัดเจนมาก

๒. แนวใจว่าข้อสันนิษฐานที่ให้มา ไม่ใช่ข้อสรุปจากข้อมูลที่กำหนดเป็นโจทย์ เพราะข้อสันนิษฐานไม่ใช่ข้อสรุป

คําถาม จากข้อมูลในสถานการณ์ ให้สันนิษฐานว่าทางกิริยาขาดอาหารจากสาเหตุใด

ก. รับประทานยาแก้แพ็ตลดดูเวลา

ข. ห้องเสียเป็นเวลานาน

ค. ปากเป็นแผล มีเชื้อรา

คําตอบ ห้องเสียเป็นเวลานาน ทำให้สารอาหารดูซึมได้น้อย

กลยุทธ์และกลวิธีการแก้ปัญหา (Ennis 1989 p. 186)

ผู้เรียนจะต้องทราบปัญหา กำหนดวิธีแก้ปัญหาอย่างวิธีแล้วเลือกวิธีที่ดีที่สุดวิธีเดียว
คําถาม จากปัญหาที่ ๔ ก.ค. ผู้ป่วยจำเป็นต้องใช้เครื่องช่วยหายใจ แต่ไม่มีเครื่องช่วยหายใจเครื่องใดว่างเหลือ นอกจากเครื่องที่ใช้กับผู้ป่วยโรคคงลงปิงpongซึ่งเพิ่งเสียชีวิตไป และท่านไม่มีสายเครื่องช่วยหายใจร้อมอุปกรณ์ที่ผ่านการฆ่าเชื้อแล้วมาเปลี่ยน ผู้ร่วมงานอกกับท่านว่า สายยางและอุปกรณ์อีกด้วยที่นั่งส่งอบแก๊ซหลายวันแล้ว ยังไม่ได้คืนมา จึงนักวิธีการแก้ปัญหามากลัง ๖ วิธี โดยเรียงลำดับความสำคัญที่สุดไว้อันดับแรก

คําตอบ ๑. โทรศัพท์ ตามสายยางและเครื่องอุปกรณ์ที่ส่งอบแก๊ซก่อน

๒. ขอริบหรือผู้ป่วยอื่น

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

๑. ผู้วิจัยรวบรวมคุณภาพจากการทดสอบก่อนและหลังการฝึกการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และในรายติดตามผลของกลุ่มทดลอง

๒. ผู้วิจัยรวบรวมคุณภาพจากการทดสอบก่อนและการทดสอบภายหลังและการทดสอบในรายติดตามผลของกลุ่มควบคุม

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์คุณภาพที่ได้จากแบบทดสอบทั้ง ๓ ครั้ง ดังนี้

๕.๑ หากค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพจากการทดสอบก่อนการฝึกและหลังการฝึก ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

5.2 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนจากแบบทดสอบหลังการฝึก ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยการทดสอบค่าที (*t-test independent*)

5.3 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนจากแบบทดสอบก่อนการฝึกและหลังการฝึกของกลุ่มทดลองด้วยการทดสอบค่าที (*t-test dependent*)

5.4 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนจากแบบทดสอบหลังการฝึกและในรายย位ตามผลของกลุ่มทดลองด้วยการทดสอบค่าที (*t-test dependent*)

